

عنوان مقاله:

شناسایی و تحلیل عوامل موثر در مناسبات هیدروپلیتیک ایران و افغانستان در حوضه آبریز هریرود

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات شبه قاره، دوره 10، شماره 34 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 20

نویسندگان:

افشین متقی - دانشیار جغرافیای سیاسی دانشگاه خوارزمی

مراد کاویانی راد - دانشیار جغرافیای سیاسی دانشگاه خوارزمی

سید هادی زرقانی - دانشیار جغرافیای سیاسی دانشگاه فردوسی مشهد

حسن صدرانیا - دکترای جغرافیای سیاسی دانشگاه خوارزمی

خلاصه مقاله:

آب ماده ای ضروری برای بقای جوامع است و عبور آن از مرزهای بین المللی سبب شده تا به عنوان یک عامل مهم در شکل دادن به منازعه یا همکاری میان کشورها نقش آفرینی کند. یکی از اقدامات بنیادی در تجزیه و تحلیل مناسبات هیدروپلیتیک در سیستم رود های فرامرزی، شناخت متغیرهایی است که در اهمیت آب های فرامرزی برای کشورها نقش دارند. آب هریرود از افغانستان وارد ایران می شود و قرارگرفتن حوضه ی آبریز آن در نوار خشک و نیمه خشک جهانی سبب وابستگی آن ها به آب هریرود برای تامین نیاز آبی شان شده است. برنامه های توسعه ای افغانستان سبب کاهش ورود آب هریرود به ایران شده به گونه ای که می تواند زمینه ساز چالش در امنیت آبی شمال خاوری ایران گردد. از این روی سوال پژوهش این است که متغیرها و شاخص های تاثیرگذار در اهمیت راهبردی هریرود برای ایران و افغانستان کدام است برای این منظور 86 شاخص شناسایی و داده ها با استفاده از روش دلفی و روش تحلیل ساختاری با نرم افزار میک مک تحلیل شده است. نتایج حاکی از آن است که شاخص های اهمیت هریرود برای آب آشامیدنی، امنیت غذایی، امنیت منابع آبی برای ایران و شاخص های اهمیت هریرود برای امنیت ملی، امنیت منابع آبی و انجام برنامه های توسعه ی اقتصادی برای افغانستان جزو شاخص های راهبردی محسوب می شوند.

کلمات کلیدی:

هیدروپلیتیک، ایران، افغانستان، هریرود، تحلیل ساختاری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/889624>

